

Dosar nr. 2r-193/19

Prima instanță: Judecătoria Căușeni, sediul Central (S. Pleșca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Anton, I. Țurcan, V. Cotorobai)

ÎNCHEIERE

27 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând recursul declarat de către Organizația de Microfinanțare „DTD-Vest” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Vitalii Lazăr,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Microfinanțare „DTD-Vest” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Constantin Ciobanu și Iurie Corcodel cu privire la încasarea datoriei și a taxei de stat,

împotriva încheierii din 24 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a încetat procedura în apel la cererea de apel declarată de Societatea cu Răspundere Limitată „PFB Legal Consulting”, prin intermediul avocatului stagiar Alexandru Traista, în numele și interesele Organizației de Microfinanțare „DTD-Vest” Societate cu Răspundere Limitată, deoarece apelul a fost semnat și depus de o persoană care nu este în drept să declare apel,

c o n s t a t ă:

La 06 aprilie 2018, OM „DTD-Vest” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Constantin Ciobanu și Iurie Corcodel cu privire la încasarea datoriei în mărime de 24 643,70 lei și a taxei de stat, în mărime de 739,31 lei (f.d.2-3).

Prin hotărârea din 28 septembrie 2018 a Judecătoria Căușeni, sediul Central s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de OM ”DTD-Vest” SRL împotriva lui Constantin Ciobanu și Iurie Corcodel cu privire la încasarea datoriei. S-a încasat de la Constantin Ciobanu și Iurie Corcodel în beneficiul OM ”DTD-Vest” SRL, datoria la împrumutul acordat, în sumă de 7 361 lei și cheltuieli de judecată suportate de reclamant la plata taxei de stat în sumă de 220,83 lei și cheltuielile de citare publică în sumă de 150 lei. În rest acțiunea, s-a respins (f.d.51).

La 24 octombrie 2018, OM „DTD-Vest” SRL, reprezentată de SRL „PFB Legal Consulting”, prin intermediul avocatului stagiar Alexandru Traista, a depus cerere de apel nemotivată, împotriva hotărârii din 28 septembrie 2018 a Judecătoria Căușeni, sediul Central, prin care a solicitat casarea parțială a hotărârii primei

instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată depusă de OM „DTD-Vest” SRL împotriva lui Constantin Ciobanu și Iurie Corcodel cu privire la încasarea datoriei și a taxei de stat (f.d.58).

Prin încheierea din 15 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea apelantei OM „DTV-Vest” SRL, reprezentată de avocatul stagiar Alexandru Traista, de eșalonare a achitării taxei de stat. Nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către OM „DTV-Vest” SRL, reprezentată de avocatul stagiar Alexandru Traista. S-a comunicat apelantei, OM „DTV-Vest” SRL, reprezentată de avocatul stagiar Alexandru Traista, despre necesitatea prezentării dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 388,50 lei, pentru depunerea cererii de apel întocmită în conformitate cu exigențele legii, acordându-i pentru aceasta termen pînă la 10 decembrie 2018, inclusiv. S-a explicat apelantei OM „DTV-Vest” SRL, reprezentată de avocatul stagiar Alexandru Traista, că în caz dacă nu va lichida neajunsurile indicate în prezenta încheiere în termenul acordat de instanță, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate, va fi restituită (f.d.63-65).

La 10 decembrie 2018, OM „DTD-Vest” SRL, reprezentată de SRL „PFB Legal Consulting”, prin intermediul avocatului stagiar Alexandru Traista, a depus cerere de apel motivată, împotriva hotărârii din 28 septembrie 2018 a Judecătorei Căușeni, sediul Central, prin care a solicitat casarea parțială a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată depusă de OM „DTD-Vest” SRL împotriva lui Constantin Ciobanu și Iurie Corcodel cu privire la încasarea datoriei în mărime de 24 643,70 lei și a taxei de stat pentru cererea de chemare în judecată, în mărime de 739,31 lei și a taxei de stat pentru cererea de apel, în mărime de 388,86 lei (f.d.70-74).

Prin încheierea din 24 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a încetat procedura în apel la cererea de apel declarată de Societatea cu Răspundere Limitată „PFB Legal Consulting”, prin intermediul avocatului stagiar Alexandru Traista, în numele și interesele Organizației de Microfinanțare „DTD-Vest” Societate cu Răspundere Limitată, deoarece apelul a fost semnat și depus de o persoană care nu este în drept să declare apel (f.d.87-90).

La 18 februarie 2019, OM „DTD-Vest” SRL, reprezentată de avocatul Vitalii Lazăr a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 24 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului, OM „DTD-Vest” SRL a indicat că la materialele cauzei a fost anexat contractul de mandat din 01 ianuarie 2018, prin care OM „DTD-Vest” SRL a mandatat „PFB Legal Consulting” SRL să-i reprezinte interesele în toate instanțele de judecată de orice rang ale Republicii Moldova. Astfel, instanța de apel greșit a concluzionat că avocatul stagiar Alexandru Traista a declarat apel fără a avea împuternicirea să depună cererea de apel.

Recurenta a menționat că instanța de apel nu a luat în considerare faptul că conform clauzei stabilite la pct. 4 din contractul de mandat din 01 ianuarie 2018, OM „DTD-Vest” SRL a oferit drepturile din prezentul contract de mandat angajaților mandatarului „PFB Legal Consulting” SRL, precum și avocaților și/sau avocaților stagiar care să îndeplinească total sau parțial obligațiile rezultate din mandat.

Recurenta a invocat că administratorul companiei „Pfb Legal Consulting” SRL, Dorina Negru, fiind împuternicită de către OM „DTD-Vest” SRL, prin contractul de mandat din 01 ianuarie 2018, a semnat mandatul avocatului stagiar Alexandru Traista, pentru ca acesta să reprezinte interesele OM „DTD-Vest” în instanța de apel.

La fel, recurenta OM „DTD-Vest” SRL a precizat că instanța de apel urma să aplice prevederile art. 75 și 80 Cod de procedură civilă, în coroborare cu prevederile Codului civil cu privire la reprezentare, procură și mandat, dar nu să le interpreteze ca o interdicție pentru o persoană fizică sau juridică, împuternicită de o altă persoană.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de recurs reține că, încheierea din 24 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată de instanța de apel, prin poșta electronică, în adresa participanților la proces, la data de 04 februarie 2019 (f.d.91) și prin scrisoare de expediere nr. 1243 din 04 februarie 2019.

Totodată, instanța de recurs relevă că încheierea recurată a fost publicată pe portalul instanțelor de judecată la 07 februarie 2019.

Astfel, recursul declarat de OM „DTD-Vest” SRL, reprezentată de avocatul Vitalii Lazăr la data de 18 februarie 2019 a fost depus cu respectarea termenului prevăzut de art. 425 Cod de procedură civilă.

Examinând recursul declarat de către OM „DTD-Vest” SRL, reprezentată de avocatul Vitalii Lazăr Colegiul comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră depus de o persoană care nu este în drept să declare recurs și urmează a fi restituit.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare recurs.

Art. 75 alin. (2) din Codul de procedură civilă, prevede că procesele persoanelor juridice se susțin în instanță de judecată de către organele lor de administrare, care acționează în limitele împuternicirilor atribuite prin lege, prin alte acte normative sau prin actele lor de constituire, precum și de către alți angajați împuterniciți ai persoanei juridice, de către avocați sau avocați stagieri.

Din prevederile normei citate supra rezultă că pot avea calitatea de reprezentanți ai persoanelor juridice în procesul civil: administratorii, salariații persoanelor juridice, avocații și avocații stagieri. Prin urmare, nu orice subiect de drept poate avea calitatea de reprezentant în procesul civil, legislația procesuală oferă această posibilitate doar subiecților de drept cu statut special, menționați mai sus.

Astfel, Colegiul indică că este inadmisibil ca în procesul civil o persoană juridică să fie reprezentată de o altă persoană juridică, cu excepția cazurilor când calitatea de administrator al persoanei juridice o are o altă persoană juridică.

Din moment ce legea nu-i recunoaște unei persoane juridice posibilitatea de a reprezenta procesual o altă persoană juridică, aceasta, pe de o parte, nu poate beneficia de drepturile specifice prevăzute de lege pentru reprezentant în procesul civil, printre care și dreptul de a semna cererea de recurs și de a o depune în instanța de judecată, iar pe de altă parte, nici nu poate să transmită împuternicirile de

reprezentare unei alte persoane. Or, din prevederile art. 81 din Codul de procedură civilă rezultă cert că dreptul de a transmite împuternicirile de reprezentare unei alte persoane îl are doar reprezentantul persoanei juridice, și anume: administratorii, salariații persoanelor juridice, avocații și avocații stagiați.

Împuternicirile avocaților de reprezentare în procesul civil a persoanelor juridice, se atestă prin mandatul semnat de client (reprezentat). Astfel, din prevederile art. 80 alin. (7) din Codul de procedură civilă rezultă că împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.

Conform art. 60 alin. (2) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din data de 19 iulie 2002, împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidență. Conținutul, forma și modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern.

Pct. 2 și 6 din Hotărârea Guvernului nr. 158 din 28 februarie 2013 cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar, stipulează că formularul mandatului avocatului și al avocatului stagiar sânt documente de strictă evidență, care confirmă împuternicirile acestora în instanța de judecată. Formularul mandatului avocatului conține următoarele elemente obligatorii: 1) pe recto se inserează: a) numărul și seria; b) denumirea biroului asociat de avocați; c) denumirea cabinetului avocatului; d) datele de contact; e) denumirea „MANDAT”; f) numele și prenumele avocatului; g) numărul licenței și data eliberării; h) numărul contractului de asistență juridică și data semnării; i) numărul deciziei coordonatorului Oficiului Teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat și data semnării; j) semnătura avocatului, certificată prin ștampilă; 2) pe verso se inserează: a) împuternicirile avocatului; numele și prenumele clientului; b) semnătura clientului sau, după caz, a avocatului.

Potrivit pct. 8 din Hotărârea menționată, împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar în procesul civil, stabilite conform art. 81 din Codul de procedură civilă, urmează a fi consemnate pe versoul mandatului sau, după caz, în procura întocmită la cererea clientului, în modul stabilit de lege. Dacă se întocmește o procură, avocatul sau avocatul stagiar va nota pe versoul mandatului textul „Conform procurii anexate” și va semna versoul mandatului în locul clientului. Împuternicirile avocatului sau ale avocatului stagiar stabilite în procură sunt valabile doar dacă aceasta se prezintă împreună cu mandatul.

De asemenea, Colegiul reține că conform prevederilor art. 11 alin. (2) din Legea cu privire la avocatură, nu se admite acordarea de către avocat a asistenței juridice de reprezentare a intereselor în instanța de judecată în alt temei, decât în baza contractului de asistență juridică, iar mandatul avocațial reprezintă un act juridic de confirmare a împuternicirilor avocatului în raport cu terții și/sau instanța de judecată. Contractul de asistență juridică, reprezentând în esență o prestație de servicii, care cade sub incidența reglementărilor art. 936 din Codul civil. Or, contractul de asistență juridică, reținând natura prestației și subiectul special al acesteia, are un caracter intuitu personae, având la bază încrederea clientului în avocatul cu care a contractat și, în acest sens, urmează a fi executat personal de către avocatul cu care a contractat clientul.

Din prevederile art. 81 din Codul de procedură civilă rezultă că împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eșalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

În litigiului dedus judecății, în vederea demonstrării existenței împuternicirilor de reprezentare a intereselor OM „DTD-Vest” SRL, avocatul Vitalii Lazăr a prezentat mandatul avocațial seria MA nr. 1341008 din 31 ianuarie 2019, versoul căruia, în numele clientului, este semnat de către Dorina Negru, administratorul SRL „Pfb Legal Consulting” (f.d.107).

În așa mod, se constată cu certitudine că avocatul Vitalii Lazăr a declarat recurs împotriva încheierii din 24 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, fără a avea împuternicirea să depună cererea de recurs, circumstanță determinată de cadrul normativ aplicabil speței și practicile existente, deoarece, după cum s-a indicat anterior, recurent în prezentul proces este OM „DTD-Vest” SRL. Iar, cererea de recurs în numele și interesele OM „DTD-Vest” SRL a fost întocmită, semnată și depusă de către avocatul Vitalii Lazăr în baza mandatului, care, însă, nu este semnat de către administratorul OM „DTD-Vest” SRL, ci de către administratorul unei alte persoane juridice, din nume propriu, Dorina Negru, administratorul SRL „Pfb Legal Consulting”, în calitate de client al avocatului Vitalii Lazăr (f.d.107).

Suplimentar, instanța de recurs menționează faptul că chiar și în situația în care SRL „Pfb Legal Consulting” acționează în temeiul unui contract de mandat în numele OM „DTD-Vest” SRL în cadrul unui raport juridic, având ca obiect contractarea unor servicii de încasare a datoriilor, nu a fost în drept de a se prevala de statutul său în raport cu avocatul Vitalii Lazăr, cumulând atât calitatea de client, cât și de executant în cadrul respectivului raport juridic.

Conform punctului 4 din contractul de mandat din 01 ianuarie 2019, încheiat între OM „DTD-Vest” SRL SRL și „Pfb Legal Consulting”, mandantul oferă drepturile din prezentul contract de mandat angajaților mandatarului, precum și avocaților și/sau avocaților stagiați care să îndeplinească total sau parțial obligațiile rezultate din mandat (f.d.108 verso).

Din această perspectivă, prevederile punctului 4 din contractul de mandat din 01 ianuarie 2019, încheiat între OM „DTD-Vest” SRL și SRL „Pfb Legal Consulting”, contravin prevederilor imperative ale legii, fiind lovite de nulitate absolută în temeiul art. 220 alin. (1) din Codul civil, deoarece dreptul de reprezentare procesuală poate să-l aibă doar un reprezentant conform art. 75 și 81 a Codului de procedură civilă.

Totodată, conform art. 1030 alin. (1) Cod civil, în redacția în vigoare la data încheierii contractului de mandat din 01 ianuarie 2019, prin contractul de mandat o

parte (mandant) împuternicește cealaltă parte (mandatar) de a o reprezenta la încheierea de acte juridice, iar aceasta, prin acceptarea mandatului, se obligă să acționeze în numele și pe contul mandantului.

Conform definiției legale, expuse în acest articol, contractul de mandat se atribuie la categoria obligațiilor juridico-civile de prestare a serviciilor juridice. Acest fapt denotă interferența juridică a acestui contract cu celelalte contracte de prestare a serviciilor, în special cu cele de prestare a serviciilor juridice, ca comisionul și agenția, administrarea fiduciară, expediția. Însă, legislatorul a modelat această construcție juridică, ținând cont de caracterele indispensabile ale mandatului, și anume: caracterul fiduciar al raportului respectiv, care la rândul său este determinat de faptul că acțiunile mandatarului condiționează apariția, modificarea și stingerea drepturilor și obligațiilor, precum și faptul că mandatarul săvârșește aceste acțiuni juridice din numele mandantului. Anume această trăsătură juridică delimitează contractul de mandat de contractul de acordare a serviciilor de asistență juridică în instanțele de judecată, care nu prevede apariția, modificarea și stingerea drepturilor și obligațiilor.

Astfel, din moment ce SRL „PfB Legal Consulting” nu poate avea, de principiu, calitatea de reprezentant în procesul civil, transmiterea împuternicirilor de reprezentare unei alte persoane, semnarea și depunerea cererii de recurs de către aceasta din urmă, contravine prevederilor art. 75 și 81 din Codul de procedură civilă. Ori, nimeni nu poate transmite mai multe drepturi decât are el însuși.

Respectiv, Colegiul califică situația juridică descrisă mai sus ca semnarea cererii de recurs de către o persoană neîmputernicită de a o semna.

Reieșind din cele expuse, Colegiul reiterează că realizarea dreptului de a ataca hotărârea/încheierea judecătorească în lipsa dreptului de a o contesta de către avocat în modul indicat de lege, reprezintă în esență o favorizare nejustificată a părții recurente, în fraudă regulilor unui proces echitabil.

Prin urmare, avocatul Vitalii Lazăr nu are împuterniciri valabile, de a semna și depune recurs în numele OM „DTD-Vest” SRL.

Colegiul menționează că, alte împuterniciri valabile de a contesta încheierea din 24 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău din numele și în interesele OM „DTD-Vest” SRL, avocatul Vitalii Lazăr nu a anexat la cererea de recurs.

Din considerentele menționate supra și având în vedere că, recursul declarat de către Organizația de Microfinanțare „DTD-Vest” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Vitalii Lazăr este depus de către o persoană care nu este în drept să-l declare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul ca fiind depus de o persoană care nu este în drept să declare recurs.

În conformitate cu art. 269-270, 426¹ alin. (1) lit. b) și 426¹ alin. (2) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se restituie recursul declarat de către Organizația de Microfinanțare „DTD-Vest” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Vitalii Lazăr, împotriva încheierii din 24 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă,

la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Microfinanțare „DTD-Vest” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Constantin Ciobanu și Iurie Corcodel cu privire la încasarea datoriei și a taxei de stat.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan